

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

XI. évfolyam.

FIUME, kedd 1914. június 23.

136. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3. l. em.
mda telefonszáma (lapzárta előtt 400.)

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér

A hajóstársaságok szerződése

III. A MAGYAR KELETI

— 1914. évi XXI. törvénycikk. —

(Szenteltetett 1914. április 27-én.)

A társaságnak az előző bekezdésből folyó felelőssége az egy-egy hajóján egyszerre elhelyezve levő postaküldeményekért rendszerint 100.000, azaz egyszáz ezer K értékig terjed, ezen értéken felül pedig csak akkor, ha a postaküldemények az illető értéktöbblet erejéig a m. kir. posta kivánságára és terhére a társaságnál biztosítva voltak.

Ha a hajót utközben baj éri, a hajóparancsnok köteles intézkedni, hogy a postai küldemények lehetőleg mielőbb és minél biztosabban továbbittassanak. Ha a hajón szolgálatot tevő postai alkalmazott van, a hajóparancsnok — feltéve, hogy a körülmények ezt megengedik — előbb ezen közeg kivánságát hallgatja meg.

A postai küldemények illetően továbbításából felmerülő költségeket a társaság viseli.

A társaság postai küldeményeket saját hatáskörében, vagy saját számlájára sem a bel-, sem a külföldön nem közvetíthet és gondoskodik arról, hogy e tilalmat alkalmazottai is betartsák.

A társaság ügynökeivel és az ezek által egymásközt váltott szolgálati levelezésre nézve, a mennyiben ezt saját hajói szállítják, portómentességet élvez. Az ilyen leveleken a küldő és címzett nevének, valamint a következő felírásnak: „A Magyar Keleti Tengerhajózási Részvénytársaság szolgálati levelezése” kell feltüntetnie.

40. §.

A köztekintetből és hazai érdekekből kiadott szabályok és egyéb általános jelleget rendelkezők a társaságra mindenben kiterjednek; ezek szempontjából a társaság az állami szerződésből folyó szolgálat címén kivételekre vagy kedvezményes elbírálásra nem tarthat számot.

Külön is kiemeltetik, hogy a társaságot az államhoz való szerződéses viszonya

GRAND CAFE' BORSA

FIUME, Baccich palota

Ma és minden este

BONYHÁDI JÓNÁS LACZI

hangversenyz.

alapján adók, illetékek, bélyegek és díjak tekintetében semminemű kedvezmény sem illeti meg.

41. §.

A társaság az 1898. évi IX. törvénycikkbe iktatott szerződés 17. §-a szerint a budapesti m. kir. központi állampénztárnál őrzött 30.000 koronányi biztosítékát még jelen szerződés aláírása előtt ugyanott 100 ezer koronára kiegészíteni fogja. Ezen 100.000, azaz egyszáz ezer korona biztosíték jelen szerződés lejártáig letétben marad.

Ha ezen biztosíték jelen szerződés határozmányai szerint részben vagy egészben igénybe vétetnek, köteles a társaság ezen biztosítékot a hozzá e végből intézett felszólítás vételétől számított 15 nap alatt a teljes 100.000 korona összegre kiegészíteni, illetve megújítani. Ha a társaság ezt nem tenné, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter jogosítva van a hiányzó összeget az államsegélyből visszatartani és a biztosíték pótlására fordítani.

42. §.

Jelen szerződés 1914. évi július hó 1-én lép életbe és ettől számítva 15 évig, vagyis 1929. évi június hó 30-áig marad érvényben.

43. §.

A társaság a jelen szerződésben előírt összes kötelezettségeinek szabályszerű és hiánytalan teljesítéseért évi 1.290.000, azaz egymilliókétszázkilencvenezer korona államsegélyben részesül, mely utólagos havi részletekben fog a budapesti m. kir. állampénztárnál a társaság szabályszerű nyugtáira kifizettetni.

Az egyes havi részletek a társaság javára mindenkor azzal a fentartással folyósítatnak, hogy a mennyiben a társaságnak az illető hónapban tanúsított eljárása alapján segélylevonások pótlólag fognak megállapítani, ezek a levonások a későbbi hónapokra eső részletekből fognak visszatartatni.

44. §.

Az előző §-ban megállapított államsegélyen felül a jelen szerződés tárgyát képező járatokon menet és jövet tényleg fizetett Suez-csatornai illetékek az illető eredeti nyugták beszolgáltatása ellenében a társaság javára esetről-esetre megtérítetnek.

Ha a m. kir. postaigazgatás Fremantle kikötőjének minden járaton való kötelező érintését követelné, az ezen kikötőben az illető járatokon tényleg fizetett és a hajót általában terhelő különböző illetékek az illető eredeti nyugták beszolgáltatása ellenében a társaság részére esetről-esetre szintén meg fognak térítetni.

45. §.

A társaság igyekezni fog Holland-Indiából Fiuméba közvetlen behozatali forgalom rendszeres kifejlődését előmozdítani.

Ha ezen célból a jelen szerződés tárgyát képező járatok Ausztráliából visszajövet Holland-Indiába irányítottak és innen azután kitérés nélkül és az utba eső kikötőkben is csak a legrövidebbre szabott tartózkodással közvetlenül Fiuméba teljesítettek, ezen külön szolgálatért a társaság járatonként — az illető egyes járatoknak e szempontból történt megfelelő elbírálása után — esetről-esetre 20.000, az huszezer korona külön államsegélyben fog részesülni.

46. §.

A jelen szerződés első nyolc évének tartama alatt a kereskedelemügyi m. kir. miniszternek joga van szabadon kivánni, hogy a társaság a jelen szerződés tárgyát képező vonalon rendes havi járatokat rendezzen be.

A szolgálatnak rendes havi járatokká való fejlesztését a társaság a kereskedelemügyi m. kir. miniszter idevonatkozó felhívásától számított legfeljebb hat hónap alatt tartozik végrehajtani. E célra egyelőre kiegészítésképpen a társaság oly hajóit is beállíthatja, a melyeket más forgalmak számára rendelt meg, köteles azonban az imént jelzett miniszteri felhívástól számított legfeljebb hat hónap alatt a jelen szerződés 2. §-a szerint beszerzendő négy hajón felül ezen hajókkal minden tekintetben legalább is egyenértékű további két hajót megrendelni és azokat legfeljebb további két év alatt hivatalos próbajárat alá bocsátani.

A társaság a szerződéses hajóállományának az előző bekezdés szerint leendő szaporítására az e részben kikötött határidő esedékessége napján a már előbb szabadhajózási célból beszerzett hajóit is felhasználhatja, feltéve, hogy azok a külön tartandó hivatalos vizsgálat és próbajárat alapján a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által a jelen szerződés 2. §-a szerint beszerzendő hajókkal minden tekintetben egyenértékűeknek találtattak.

A rendes havi járatok megindításától kezdve a társaság járatjegyzékei akként lesznek felállítandók, hogy a Fiuméből és a többi kikötőkből való indulás idejét meghatározó időköz a szerződés 12. §-ának első bekezdésében említett 15 nap helyett legfeljebb 10 napot tehet ki.

A jelen §. alapján teljesítendő szolgálatra, ugyancsak a jelen §. alapján beszerzendő hajókra jelen szerződésnek összes határozatai minden tekintetben megfelelően alkalmazandók és a társaság államsegélye az új teljesítmények címén a szerződés

Abbazia Pension Hermitage

(Telef. 142.)

SÜDSTRAND, a Quitta-fürdő fölött.

— Legszebb fekvésű előkelő otthon! —

(Tiszteknak és orvosoknak kedvezmény.)

:: Kívánatra prospektus küldtük. ::

hátralevő tartamára az első új szerződéses járat utraindításának napjától kezdve évi 645.000, azaz hatszáznegyvenötezer koronával fog felemeltetni.

47. §.

A m. kir. kormány a jelen szerződés 1. §-ának harmadik bekezdésében meghatározott forgalmi viszonylatokban jelen szerződés tartama alatt más hajózási vállalatnak segélyt nyújtani nem fog.

48. §.

Ha jelen szerződés tartama alatt a m. kir. kormány a magyar kiviteli vagy behozatali forgalom ellátására kelet felé a Suez-csatornán túl fekvő vidékekkel — leszámítva azonban a kelet-afrikai partokat és az azokhoz közel fekvő szigeteket, valamint a Vörös-tengernek ázsiai partjait bezárólag egészen Adenig — új hajójáratok létesítését tervezné, e részben mindenekelőtt a társasággal fog érintkezésbe lépni és a társaság egyenlő feltételek mellett más vállalkozóval szemben elsőbbséggel bírand. Ha az új szolgálat tekintetében a m. kir. kormány netalán más vállalkozó ajánlatát kívánja alapul venni, a társaság előjoga csak az esetre áll fenn, ha ezen ajánlatot a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által kitűzendő legalább egy havi záros határidő alatt magáévá teszi, ellenkező esetben pedig a m. kir. kormánynak joga van ezen ajánlat alapján egy éven belül más vállalkozóval szabadon megállapodásra jutni.

Az előző bekezdés rendelkezései mindenben alkalmazandók az esetre is, ha a m. kir. kormány a jelen szerződésben szabályozott hajózási szolgálatot a szerződés lejártával továbbra is szerződészerűen biztosítani kívánja.

49. §.

A szabadhajózás segélyezéséről szóló 1907. évi törvényeikk alkalmazása tekintetében a társaság és a hosszujáratu viszonylatokban szerződészerűen segélyezett többi hajózási vállalatok között különbség nem fog tétetni.

50. §.

A társaság működése állandóan miniszteri biztos felügyelete alatt áll.

A miniszteri biztos a társaság eljárását minden irányban megfigyelni és ellenőrizni köteles. Ennél fogva a miniszteri biztos által teendői ellátásánál kívánt minden felvilágosítás és segédkezés a társaság részéről készséggel és hiánytalanul megadandó.

A miniszteri biztos a társaság üzleti könyveit és levelezéseit bármikor megtekintheti és a társaság üzletgazdájától, illetve az üzletgazdától által kijelölt társasági közegektől az ellenőrzés gyakorlására megkívánt adatokat követheti.

A társaság üzletvitelében előforduló minden fontosabb eseményről és a társaság által célba vett minden fontosabb elhatározásáról a miniszteri biztosnak azonnal jelentés teendő.

A miniszteri biztos a társaság minden igazgatósági ülésére és minden közgyűlésére meghívandó.

A miniszteri biztos a társaság minden azon intézkedései vagy határozatai ellen, amelyeket a fennálló törvényekkel, a társaság szerződéses kötelezettségeivel, a társaság alapszabályaival, vagy az állami érdekekkel ellentétben levőknek tart, óvást fog emelni.

Ezen óvás által az illető intézkedés vagy határozat hatálya 48 óráig felfüggesztetik, mely idő alatt a kereskedelemügyi m. kir. miniszter a miniszteri biztos jelenté-

se alapján végérvényesen határoz.

A miniszteri biztos jogosítva van a társaság ügymenetére vonatkozólag indítványokat tenni, melyeket a társaság beható tárgyalás alá venni és azokban határozatot hozni köteles.

A miniszteri biztos akadályoztatása esete a kereskedelemügyi m. kir. miniszter helyettes miniszteri biztost fog kiküldeni.

51. §.

A társaság által teljesítendő járatok szerződészerű végrehajtását és a forgalom ellátására szerződésileg megszabott kötelezettségek pontos betartását a m. kir. tengerészeti hatóság ellenőrzi, mely ellenőrzés eljárása a társaság illető közegei útján a kívánt felvilágosításokat mindenben megadani tartozik.

A tengerészeti hatóság intézkedései ellen a társaság 15 napon belül a kereskedelemügyi m. kir. miniszterhez felelkezhet, ki azután az illető ügyekben végérvényesen határoz.

52. §.

Ha a társaság szerződéses kötelezettségeinek az előirt módon való teljesítése oly körülmények folytán vált lehetetlenné, amelyekre nézve a társaság által előterjesztett adatok alapján a kereskedelemügyi m. kir. miniszter a fentartott egyoldalú elbírálás alkalmával elismeri, hogy azok a társaság eljárásaitól független okokból állottak elő és hogy azoknak megelőzésére vagy elhárítására a társaság hatáskörében intézkedések tehetők nem voltak, a szerződéstől való eltérések ily esetekben igazoltaknak fognak tekinteni ugyan, azonban járatoknak vagy járatrészeknek nem teljesítése vagy az előirt rendes gőzösknél kevésbé megfelelő gőzöskkel való teljesítése esetén az államsegélyből ilyenkor is levonásnak van helye.

Ezen levonás a nem teljesített járatok vagy járatrészek után kitesz a járatok kiviteli részénél 9 korona 70 fillért és a járatok behozatali részénél 4 korona 85 fillért tengeri mérföldenkint. Ha pedig a járatok az azok teljesítésére beszerzett hajók helyett más célra épült és lassabb járatu kisegítő hajókkal teljesítettek, ez esetekben a pótszolgálat kisebb értékének megfelelően a járatok kiviteli részénél 2 korona 20 fillér és a járatok behozatali részénél 1 korona 10 fillér fog tengeri mérföldenkint levonatni.

A társaság az illető levonás alól mentesítheti magát azáltal, ha az elmaradt járatokat vagy járatrészeket három hónapon megfelelően pótolta.

A jelen §. szerint igazolt járatmulasztások folytán egy-egy naptári évben a társaság összegyűlének egyharmadánál nagyobb összeg nem fog levonásba hozatni.

53. §.

Ha a társaság szerződéses kötelezettségeinek teljesítésénél oly mulasztásokat vagy szabálytalanságokat követ el, amelyeket a kereskedelemügyi m. kir. miniszter a jelen szerződés 52. §-a alapján igazoltaknak el nem ismer, ez esetekben nemesak a most idézett §-ban részletezett segélylevonások fognak — és már minden megszorítás nélkül — eszközölni, hanem a társaság eljárása az alábbi rendelkezések szerint külön bírság alkalmazására is nyújt alapot.

Általánosságban és olyankor, ha különösen terhelő körülmények nem forognak fenn, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter a következő bírságokat fogja alkalmazni;

a) a járatok kiviteli részének elhagyásáért esetenként 20.000 koronáig;

b) a járatok behozatali részének elhagyásáért esetenként 10.000 koronáig;

c) a járatok rendes teljesítésére előirt gőzösknél kevésbé megfelelő gőzösk alkalmazásáért esetenként 5000 koronáig;

d) a járatokon érintendő kikötők sorrendjének önhatalmu megváltoztatásáért és a jelen szerződés 12. §-ának utolsó bekezdésébe ütköző kikötőérintésekért esetenként 5000 koronáig;

e) a járatokon kötelezőleg érintendő kikötők indokolatlan mellőzéséért avagy meg nem engedett kikötőérintések indokolatlan eszközöléséért esetenként 1000 koronáig;

f) a kereskedelemügyi m. kir. miniszter által jóváhagyott díjszabások határozmányainak be nem tartásáért vagy szabályellenes menetdíjak, illetve fuvardíjak alkalmazásáért esetenként 2000 koronáig;

g) a szerződéssel szemben felmerülő bármely egyéb mulasztásért vagy szabálytalanságért esetenként 3000 koronáig.

A bírságok kivétele előtt a társaság igazolásának záros határidő alatt való előterjesztésére fel fog szólíttatni. Annak elbírálása, hogy a társaság által felhozott igazolások elfogadhatónak tekinthetők-e, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter szabad elhatározásának tartatik fenn.

Ujdonságok.

Tájékoztató.

— A kir. kormányzó magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A Cunard magyar-amerikai vonal kívándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők naponta d. e. 10—12 és d. u. 2—4-ig. Kivétel a megérkezési nap és indulási napok délelőttje. Jegyekért az Adria palota portásánál 1 koronát kell fizetni jótékony célra.

— A tersatői Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárt a susáki híddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— Az „Adriatica” cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

— A kívándorlasi ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

— József főherceg diszkertje (a kormányzó palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapiakon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rizshántológvár, a papirgyár, kőolajfinomítógyár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

HÁLA ISTEN,

megjött a cápa. Már banksódtunk utána, azt hittük, hogy hűtlen lett hozzánk, hogy talán más vidéken szerencsételt nagybecsű jelenlétével, bennünket pedig összes reményeikkel együtt a vízben hagy.

De a cápa, a derék jó cápa megjött és arunk felragyog. Most már, hál' Istennek, itt a nyár, kétségbevonhatatlanul itt van, hiszen megjött a cápánk.

Tegnap történt a nagy eset. A lussinpiccolói rév hivatal „Nekton” nevű halászmotorbárkájának személyzete rohant tegnap délután a finnei rév hivatalba, ahol

nagy lelkendezve adták elő, hogy cápát láttak. Saját szemekkel látták, meg is mérték. 4 méter volt a fejétől a farkáig és ugyanennyi a farkától a fejéig. A halászok a saját külön szentjükre esküdtek meg, hogy a szemük nem kápráztott.

Minach révkapitány megsimogatta a szakállát és azt mondta: Hm! Elszítt egy illatos virginiai szivart, összeráncolta a homlokát és kiadta a szigorú rendeletet, hogy a cápát — élve vagy halva — el kell fogni.

A „Nekton“ tudvalevőleg géppuskával van felszerelve. Ezzel indultak a cápa megszerzésére, amely többször került lőtávolságba, de terítékre soha. Ropogott a géppuska, rengeteg sok golyó hasította a Quarnero vizét, de az ármányos cápa csak röhögött. Valószínűleg burokban született, hogy nem fogta a golyó. A rév hivatal most a halászokat bizta meg, hogy hozzák szárazra a nyári vendéget, amely itt, a mi környékünkön csak arra jó, hogy az Albáziában fürdőző kis nőket remegéssel töltsse el. A halászok — rendőri nyelven szólva — lázasan nyomoznak. (k. p.)

— **Elöléptetések a postán.** A magy. kir. kereskedelemügyi miniszter a fiumei postás-távírdai hivatalnál Kell Irma eddigi másodosztályú kezelőnőt elsőosztályú kezelőnővé és Mentus Károly segéd tisztet ellenőrré léptette elő.

— **Az utolsó pápai konzul özvegye meghalt.** Tegnap reggel 94 esztendőskorában meghalt özv. Giustini Bertalané, a ki-nek férje volt az Egyház-Állam utolsó hivatalos fiumei konzulja. A pápai világhatalom megszűnésével természetesen Giustini megbízatása is megszűnt. Az elhunyt matrónát teljes egyházi pompával fogják örök nyugalomra helyezni.

— **A hét fertőző betegségei.** A városi tisztviselői hivatal jelentése szerint Fiumében és kerületében a június 15-étől 21-éig terjedő héten difteritiszben 3, szamárköhögésben 1, ragályos fülmirigyben és bárányhimlőben 5—5 megbetegedés történt. A régebbi megbetegedések közül a hastífusznak 2 halottja volt.

— **A női kereskedelmi tanfolyam vizsgái.** A fiumei állami felső kereskedelmi iskolával kapcsolatos női kereskedelmi tanfolyam vizsgái a következő sorrendben tartatnak meg: A magyar tannyelvűeké június 24-én délután 3 órakor, az olasz tannyelvűeké pedig június 25-én délután 3 órakor. A tanfolyam végzett növendékeinek kereskedelmi irodákban leendő elhelyezése céljából az igazgatóság készséggel áll a vállalatok szolgálatára.

— **A magyar kokárdák.** A minap egy csoport budapesti diák és iskolásleány, akik tengeremléki kirándulás céljából érkeztek ide, átmentek Susákra. A diákok mind magyar kokárdát viseltek, amit természetesen a horvátok siettek észrevenni s mindjárt fel is szólították őket, hogy szedjék le a kokárdákat. A diákok nem tudták felfogni, hogy miért nem szabad nekik a magyar állam területén magyar kokárdát viselni s vonakodtak a horvátok kívánságának eleget tenni. A horvátok azonban állhatatosak voltak követelésükben, mire a diákokat vezető tanítók levették a kokárdákat. A horvátok erre — győzelmükre büszkén — elindultak.

A horvátok ugylátszik azt hiszik, hogy amit a magyarnak Susákon nem szabad, az a horvátnak Fiumében meg van engedve. Tegnap egy esomé horvát fiatalember és leány horvát zászlószalagokkal feldiszitve járt a pályaudvar közelében. Valaki értesítette a városi rendőrséget, amely kiküldte egy detektívjét s ennek felszólítására a horvátok leszedték a zászlószalagokat.

— **A kereskedősegek kirándulása.** Mint már jeleztük, a fiumei kereskedősegek június 19-én kirándulást rendeznek az Austro-Croata „Slavija“ gőzösével Lussinpiccolóba. A hajó reggel 6 órakor fog indulni Fiuméből, ugy menet, mint visszajövetkor érinteni fogja Abbáziát és Lovranát. A hajón hangverseny lesz Petterin karmester vezetésével. A kirándulóknak kitűnő konyha fog rendelkezésre állani. Több szórakoztató játék is lesz, u. m. tombola, ördögkerék, humoros posta stb. A Lussinpiccolóba való megérkezés után séta a városban, majd ebéd következik. A délután folyamán mezei bált rendeznek a kereskedősegek, mely után zenezővel jönnek vissza Lussinpiccolóba. A hajójegy ára 4 kor., 12 éven aluli gyermekeknek 2 korona.

— **A kikötőből.** Jun. 21. Érkezett: Meran osztrák gőzös Konstantinápolyból, 2343 bál dohánynyal, 413 bál pamuttal, 5600 zsák lenmaggal, 132 zsák és 4 bál bórrel, 600 láda és 30 tonna vegyes áruval; Galicia osztrák gőzös Szmirnából, 1130 bál dohánynyal, 730 zsák valloneával, 200 zsák szőlővel, 123 zsák gyantával és 52 bál rézzel; Amphitrite osztrák gőzös Triesztből, üresen.

Indult: Kossuth magyar gőzös Triesztbe üresen.

— **Az Adriatica osztaléka.** Az Adriatica cognacpároló r.-t. Fiumében, melynek elsőrangú „Fiume Cognac Medicinal“ különlegesség-gyártmánya az egész monarchiában előnyösen ismert, most megtartott közgyűlésén nyolc százalék osztalékot állapított meg. A vállalat a f. év tavaszán is már több mint kétszáz ezer liter elsőrangú arad-hegyaljai bort főzött ki cognacnak az aradmegyei Magyarád környékén. Ilyen áldozatkészség mellett igazán nem is csodálkozhatunk a szép eredményen és azon, hogy fennállása óta csaknem teljesen sikerült a külföldi cognac-behozatalt kiszorítania és hogy gyártmányai kiválósága révén nemzetközi elismerést vívott ki magának. A hazai gyártmányok között vezérszerpepet játszik olyannyira, hogy nemcsak Magyarországon, hanem Ausztria egész területén is általános elterjedésnek örvend, sőt külföldre is exportálja cikkeit. Mint már megirtuk, ez a vállalat volt az egyedüli, amelyet a tavalyi bécsi „Adria“-kiállításon a nagy aranyéremmel tüntettek ki, ami annál is inkább mondható nagy kitüntetésnek, mert jól tudjuk, hogy Ausztriában nem igen favorizálják a magyar gyártmányokat. Az Adriatica gyönyörű prosperálásában az oroszlárnész Haas Ignác igazgatót illeti, a ki nagy körültekintéssel és hozzáértéssel, az érdekeltek teljes megelégedésére vezeti az ügyeket.

— **Reménytelen szerelem.** Szombaton délután beszállították a városi kórházba Weckner Sándor 32 éves, Iceiben üdülő, bécsi földbirtokost. Mivel mérgezési tüneteket konstataáltak, rögtön gyomormosást alkalmaztak. Tettének okát nem akarja bevallani. Valószínű, hogy szerelmi bűntudatában kereste a halált.

— **Az esés következménye.** Gestiani Mária 17 éves magántisztviselőné tegnapelőtt elesett s bevverte a homlokát. A mentők részesítették segélyben.

— **Romlott élelmiszerek.** A rendőrbíró-ság 10 korona pénzbírsággal sújtott egy olajkereskedőt, akitől Springhet vásárbiztos romlott olajat kobozott el.

Egy vásáresarnoki hentest a rendőrség romlott szalámi elárúsítása miatt 50 korona pénzbírságra ítélte.

— **A villám áldozatai.** A kórházba tegnapelőtt öt főbb-kevésbé súlyos sérültet hoztak be Klana közszégből. Ezek Barak Mátyás, Risner József, Barak Péter, Lagigna Máté és Gans Antal, tegnapelőtt dé-

ben a hirtelen támadt vihar miatt egy fá alá menekültek. A fába becsapott egy villám, amely megégette őket.

— **Halál kártyázás közben.** Königbauer András papirgyári munkás tegnapelőtt hirtelen összeesett s mire az odahívott orvos megérkezett, meghalt. Az orvos megállapította, hogy szélütés okozta halálát.

— **Elsülyedt egy gőzös.** A Saint-Louisból jelentik: A Majesti gőzös, a mely mintegy ezer kirándulót hozott az Illinois állambeli Altonból, nekiment a Missisipi folyón a viztoronynak és azonnal elsülyedt. Az ötven főnyi legénységből husz a vízbe fult.

— **Övintézkedések a pestis ellen.** A fiumei m. kir. tengerészeti hatóság négy körrendeletet adott ki, amelyekben tudomására adja valamennyi alárendelt rév hivatalnak és révközegeknek, valamint a martinschizai tengeri veszteglő intézetnek, hogy miután a pestis Bengasiban és környékén, valamint Bassorahban, a senegali Bakarban és Jaffában fellépett, a nevezett kikötőkből Fiuméba vagy a magyar-horvát tengerpart valamely kikötőjébe érkező hajókkal szemben a Párisban kötött nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1909. évi XXI. törvényeknek ezen hatóság 1910. évi január hó 21-én 179. sz. a. kelt rendeletével közzétett határozmányai alkalmazandók.

— **Öngyilkosság.** Dabovics Ferenc 54 éves szabó tegnap éjjel a Baross-kikötőben főbelötte magát. Beszállították a kórházba, ahol ma reggel belehalt sérülésébe. Tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

— **Meglopott koresmáros.** Burul Antal koresmáros elpanaszolta a városi rendőrségnek, hogy ellopták 300 korona értékű aranyóráját. A lopás akkor történt, amikor ő a koresmájában aludt. Pénz is volt nála, de ahhoz a tolvaj nem nyult.

— **Óralopás.** Zádori Ferenc bejelentette a városi rendőrségnek, hogy 160 korona értékű tulaezüst óráját ellopták.

+ **Az Adria magyar királyi tengerhajós R.-T. hajóinak járatairól a következő távirati jelentések érkeztek:** Az Adria Nápolyban berakodik Marseillebe B) vonalon. Az Andrássy Fiumében berakodik Marseille és Spanyolországba A) vonalon. Az Arad június 8. óta Velencében kirakodik. Az Árpád Máltában berakodik északafrikai vonalon kifelé. A Balaton június 18-án indult Civitavecchiából Dunkerque és Rotterdam. A Báró Fejérváry június 15. óta Cardiffban berakodik Velence részére. A Báthori június 14-én haladt el Gibraltár mellett Velencébe menet. A B. Kemény június 16. óta Rouenban kirakodik, onnan Glaszgovba megy. A Buda II. június 16-án indult Génuból Braziliába. A Carola Málta és Szirakuza között közlekedik. A Deák június 16. óta Fiumében London és Grimsbybe via Gravosa berakodik. A Duna június 15. óta Newportban berakodik Fiuméba. A Ferenc Ferdinánd Máltában berakodik északafrikai vonalon hazafelé. A Ferenc József Király Las Palmasban berakodik északafrikai vonalon hazafelé. A Jókai június 17-én indult Rio de Janeiróból Santosba. A Kálmán Király június 18-án haladt el Gibraltár mellett. A Kassa Valenciában berakodik A) vonalon hazafelé. A Kolozsvár Nápolyban berakodik A) vonalon hazafelé. A Lederer Sándor Messzinában berakodik Marseille és Spanyolországba A) vonalon. A Matlekovits Génuban berakodik Marseille és Spanyolországba A) vonalon. A Mátyás Király Génuban berakodik B) vonalon hazafelé. A Nagy Lajos június 14. óta Marseilleben kirakodik. A Rákóczi június 18-án indult Katánisból Fiuméba B) vonalon. A Stefánia június 15-én haladt el Gibraltár mellett Velencébe menet. A Szápáry június 19-én Triesztben megérkezett libyai vonalon. A Széchenyi június 18-án Bordeauxból Swaenseaha indult. A Szeged június 19-én indult Rio

de Janeiróból Nemours, Algir, Málta, Fiume és Triesztbe. A Széll Kálmán június 16. haladt el Gibraltár mellett Máltába menet. A Szent István június 14. óta Fiumében Rotterdam és Anverszbe berakodik. A Szent László június 18-án indult Katániából A) vonalon hazafelé. A Tibor június 16-án indult Máltából Velence, Trieszt és Fiuméba. A Tisza Bengáziban berakodik libyai vonalon. A Zichy Fiumében Bordeauxba via Málta berakodik. A Zrínyi június 19-én indult Triesztből Marseillebe B) vonalon.

— **Kivándorlási statisztika.** A Magyar birodalomban f. évi áprilisban 25.288 utlevelet váltottak, 18.084-et kivándorlási, 7204-et pedig egyéb célból. Ezen utlevelekkel kivándorlásra jogosítottak 22.709, egyéb célból külföldre való utazásra pedig 11.515 egyén és pedig 22.101 férfi és 12.123 nő. A kivándorlásra jogosítottak közül 17.634-nek az utlevele Amerikába szolt, 2935-é Romániába és 488-é Németországba. (Az előző hónapban a Magyar birodalomban 30.123, az előző év április havában pedig 10.755 utlevelet váltottak.) A ki- és visszavándorlási statisztikai adatgyűjtés eredménye szerint a Magyar birodalomból f. év április folyamán 14.244 egyén vándorolt ki, 13.907 utlevéllel és 337 utlevél nélkül. (A Horvát-Szlavonországból kivándoroltak száma 1297-et tesz.) A kivándoroltak közül 11.190 ment Amerikába, 2238 — tulnyomóan Erdélyből Romániába és 451 Németországba. A tengerentúltra kivándoroltak közül Fiumén át 3072-en mentek ki. Az 1913. év április havában a kivándorlók száma jóval kevesebb: 7052 volt. Az összes kivándoroltaknak 30.5 százaléka — 4332 egyén volt magyar anyanyelvű. Legtöbb magyar vándorolt ki a Tisza balpartjáról (1192) és pedig Szabolcs (547) és Szatmár (321) vármegyéből; 200-nál több magyar még Heves (301), Borsod (253) és Zemplén (253) vármegyéből vándorolt ki; a visszavándoroltak száma 2165 volt, melyből Horvát-Szlavonországra 430 esett. Magyar anyanyelvű volt 490 egyén, 22.3 százalék.

+ **Az Atlantica Tengerhajós Részvény** társaság hajói közül az Atlantica gőzhajó Fiumében kirakodik, a Budapest gőzhajó utban van Santa Luciából Montrealba, a Fiume gőzhajó utban van Montevidéoból Barryba, a Gróf Khuen-Héderváry gőzhajó Rotterdamban kirakodik, a Gróf Serényi Béla gőzhajó utban van Hullból a Dunába, a Kossuth Ferenc gőzhajó elhaladt Gibraltár mellett Newcastleba, a Magyarország gőzhajó Odesszában rakodik Rotterdam részére, a Morawitz gőzhajó utban van Buenos Ayresből Anverszbe, a Polnay gőzhajó elhaladt Gibraltár mellett dunai útján, a Szt. Vincenti gőzhajó utban van St. Vincentből Tralee-ba, az Atlantica által bérelt Antonios gőzhajó Odesszában rakodik. Cette részére.

+ **A kereskedelmi szerződések előkészítése Romániában.** Bukarestből írják: Romániának az egyes államokkal kötött szerződésai 1917-ben nagyrészt lejárnak. Nehogy a lejáratok és az új szerződéstárgyalások készületlenül találják Romániát, a kormány már most kíván gondoskodni annak előkészítéséről. Evégből külön központi irodát szervezett, amelynek feladata a külállamok szerződéseire vonatkozó anyagnak összegyűjtése és rendezése, a jelenlegi vámtarifa eredményeinek megállapítása, a román kereskedelem és ipar érdekeivel összefüggő vámtarifális kérdések és a vízi, valamint a szárazföldi vasuttarifák tanulmányozása lesz. A központ minden hónapban jelentést tar-

tozik tenni a kormánynak az elért működési eredményekről. Amint hírlik, a központ különösen beható módon fog az Ausztria-Magyarországgal való viszonylatban előforduló kérdésekkel foglalkozni.

x **Fogműterem.** Legujabb amerikai módszer. Modern hygienia. Szegényeknek d. e. 8—9-ig foghuzás ingyen. **Novák Rudolf** műfogspecialista Fiume Corso 42. a Corso mozi fölött.

NYILTTER*).

—o—

TANCTANITÁS!

Van szerencsém értesíteni a m. t. közönséget, hogy párisi, berlini és bécsi tanulmányutamról, melyen a legujabb divatu táncokat tanulmányoztam, visszatértem. Tanítom Fiumében és Abbáziában egy kurzusokban, mint privátórákon a közismert táncokon kívül a **tangó, furlana, maxixe brésillienne, és tatao táncokat.** Kérem a tanulni óhajtókat, hogy nálam jelentkezzenek.

Kümmelberg M. okl. táncitanár
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3.

—o—

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK
165.749—1914. F. IV. a szám.

HIRDETMÉNY.

Utípodgyász és mintaböröndök elszállítása a lakásról, illetve üzlethelyiségből.

A magyar királyi államvasutak központi menetjegyirodája (Budapest, IV. Vigadó-épület) Budapestről a bel- és külföldre utazó közönségnek vasuton feladandó utípodgyászait és mintaböröndjeit szóbeli, írásbeli vagy telefon útján történt bejelentésre a székesfőváros I., II. és IV., IX. kerületeiben fekvő lakásokon illetve üzlethelyiségekben átveszi, azokat a felvételi helyen (Pollák B. és társa V. Sas-utca 16.) vasuti podgyásként elszámolja és a kívánt vonatokhoz, az illető budapesti pályaudvarra (keleti vagy nyugoti pályaudvarra) kiszállítja.

A fizetendő illetékek a következők:

a) *utípodgyászok*ként darabonként 50 kgig 1 K, 51—100 kgig 1.50, szállítmányonként azonban legalább 1.20 K.

b) *kereskedelmi utazók mintaböröndjei*ért darabonként 65 kgig 1 K, ezenfelül minden megkezdett 10 kgért 10 K.

Az I. és II. kerületből történő fuvarozásért a fenti illetékek kivül minden podgyászdarab vagy mintabörönd után még 30 fill. pótilleték, szállítmányonként azonban legalább 50 fillér szedetik be.

A bejelentésnek a központi menetjegyirodában (telefon 75—15) vagy a felvételi helyen (V. Sas-utca 16, telefon 32—06) lehetőleg az elutazást megelőző napon kell történnie, mire a podgyász a reggeli vonat-hoz előző este, a déli vonatokhoz aznap reggel, az esti vonatokhoz pedig aznap délután a bejelentett lakásról elszállítatik.

A podgyász felvételéről szóló hivatalos feladóvevény, a felvételi helyen (V. Sas-utca 16.) szolgáltatatik ki, mely alkalommal a mintaböröndök szállítására jogosító igazolvány bemutatandó.

A feladóvevény kívánatra a lakásban is kézbesítetik, melyért 40 fillér fizetendő. Budapest, 1914. évi jun. hó.

Az igazgatóság.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

ELVESZETT

junius elején egy fekete vászon kötésű notesz könyv. A becsületes megtaláló kéretik, sziveskedjék a könyvecskét a Deák-szálló portásánál átadni, ahol 10 korona jutalomban részesül.

TOZSDE.

	jun. 20 zarlat	Mai árt 1/4 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	777.75	779.50
Osztrák hitelrészvény	80.—	601.50
4%-os koronajáradék	79.75	79.81
Osztr.-magy. államvasut	682.50	685.—
Jelzálogbank	400.—	402.—
Leszámitolóbank	492.—	493.—
Hazai Bank	272.—	272.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	487.50	488.—
Rimamurányi	613.—	615.—
Salgótarjáni	680.—	683.—
Közuti Vasut	581.50	585.—
Városi Villamos	308.—	310.—
Adria	573.—	—
Déli Vasut	84.—	—
Magyar Cukoripar	2225.—	—
Rizsgyár	3690.—	—

Budapesti Gabonatózsde.

(50 kilogrammonként.)		
Buza október	12.92	12.83
Buza áprilisra	13.—	12.94
Rozs októberre	9.37	9.27
Zab októberre	7.85	7.78
Tengeri júliusra	7.56	7.52
Tengeri augusztusra	7.70	7.66
Tengeri májusra	7.34	7.31

Bécsi Értéktőzsde.

Osztrák hitelrészvény	600.75	600.—
Magyar hitelrészvény	776.50	776.—
Osztrák magy. államvasut	683.50	684.—
Déli Vasut	—	84.75
Alpesi	792.50	793.50
Skoda	—	715.50
Osztr. koronajár.	81.40	—

Fiumei és trieszti értékek:

	Legutóbbi köze- sek átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	115.—
Litorale Bank és Takarékszövetk.	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter“ tengerhajóz.	250.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1100.—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—
Alt. Forgalmi r. t. régi	—
uj	—
Magyar Olajgyár	200.—
Austro-Americana	252.—
Navigazione Libera Triest	565.—
Osztrák Lloyd	574.—
Stabilimento Tecnico	9600.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	399.—
I. Trieszti Rizsgyár	482.50
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	409.—
Spalato Portland Cement	308.—
Assicurazioni Generali	847.50
Riunione Adriatica	3590.—

Velence Szt. Márktér

Ortes Rosa és Tsa.

kávéháza és cukrászdája.

A legelőkelőbb társaság és az idegenek találkozkozó helye.

—o Estéknént zenehangverseny. o—

APOLLO-SZINHÁZ.

Aia Aless. Volta 6. Igazgató Troppauer H.

Junis 15-től június 30-ig.

Kezdeté pontosan este fél 9 órakor.

Nagy művész-esték a szerződöttetett elsőrangú attrakciók fellépte.

A bécsi Intim színház vendéjátéka.

Előadás után kabaré szabad be-
menettel.

CHINA és JAPÁN

ból iparcikkek direkt behozatala:

Alessandro Szekulesz cég által!

Fiume: Via Adamich 8. Európa-száll. mell.
Abbazia: a Mandria-bazárban.

Tulzsufolt raktár miatt chinai, japán, fiumei, abbáziai, cirkvenicai, velencei stb. emléktárgyak rendkívül olcsón árusítatnak

Távirat — Telefon.

Tisza Budapesten.

BUDAPEST, jun. 22. Tisza István gróf miniszterelnök, aki a vasárnapot szatmár-megyei birtokán töltötte, ma reggel vissza érkezett Budapestre.

A ceglédi választás.

CEGLÉD, jun. 22. Ma reggel 9 órakor Cegléden egyhangulag képviselővé választották gróf Károlyi Mihályt. Gombas polgármester hirdette ki az eredményt, amit nagy éljenzéssel fogadtak. Károlyi nem lehetett jelen, helyette Balkovyi, Lovász és Förster beszéltek. Ez utóbbi bejelentette, hogy Károlyi 1000 koronát adományozott Cegléd szegényeinek.

A fischamendi áldozatok temetése.

BÉCS, jun. 22. A szerencsétlen véget ért hadi-pilóták hozzátartozói megegyeztek abban, hogy a holtakat közös sírba fogják temetni. A holttesteket holnap délelőtt szentelik be, majd átszállítják a központi temetőbe, ahonnan szerdán délután temetik őket.

BUDAPEST, jun. 22. Tisza István gróf miniszterelnök táviratban fejezte ki részvétét Krobotin közös hadügyminiszternek.

Bartha Miklós szobra.

BUDAPEST, jun. 22. A városligetben tegnap délelőtt leplezték le Bartha Miklósnak, a néhai nagynevű publicistának a szobrát. Az ünnepen előkelő közönség jelent meg. Holló Lajos mondotta az ünnepi beszédet, mely után Rákosi Jenőnek kellett volna szólni. De ekkor hangosan megszólt Justh Gyula:

— Rákosi Jenő itt nem beszélhet, ezt én meg fogom akadályozni!

Az incidens kinos feltűnést keltett és e miatt Rákosi nem is szólalt fel.

Kihallgatáson.

BÉCS, jun. 22. Ó felsége ma délelőtt külön kihallgatáson fogadta Fureja Főra albán követet és átvette ennek megbízó levelét.

Magyar újságíró a görög királynál.

ATHÉN, jun. 22. Konstantin görög király tegnap kihallgatáson fogadta Adorján Andort, Az Est munkatársát, akinek formális interjú adott. Elmondotta a király, hogy Görögország nem firszirozza Törökországgal a háborút, de még ha bele is kényserítik, akkor is csak enkölesi sikerre pályázik. Arra a megjegyzésre, hogy Európának kötelessége volna a háborút megakadályozni, azt felelte a király, hogy Európa nincs jól informálva.

Merénylet Rothschild ellen.

PARIS, jun. 22. Mikor Rothschild Henrik tegnap este az operát elhagyta, egy ember kétszer rálőtt. Az egyik golyó Rothschildot a csipőjén találta, de komolyabb sérülést nem okozott. A merénylőt lefogták és a rendőrségre vitték. Elmondta Rousseauk hívják és 60 éves magánzó. A merényletet üzleti ügyek miatt követte el. Azt hiszik, hogy Rousseau örült.

Suttner báróné meghalt.

BÉCS, jun. 22. Tegnap meghalt a híres békeapostol, Suttner Berta báróné. Néhány évvel a magyar szabadságharc előtt született. Szülői akarata ellenére nőül ment a vagyontalan Suttner báróhoz. A fiatal házaspár abból élt, amit tollukkal kerestek. A nő megírta híres munkáját, melynek címe: „Le a fegyverekkel!”, majd később más, háboru-ellenes tárgyú könyve jelent meg, a „Háboru háborura”. 1905-ben elnyerte a Nobel béke-díjat. Mindig jelen volt az antimilitáris gyűléseken és egész életét, minden idejét és tehetségét az egyetemleges világéke nemes céljának szentelte.

Utóbbi időben meglehetősen elhízott, úgy hogy soványító kurát kezdett használni, ami végzetessé vált számára. Szervezete nem bírta ki a túlzottan alkalmazott kurát és tegnap hirtelen meghalt.

Horvátok a királynál.

ZÁGRÁB, jun. 22. A király holnap délelőtt tizenegy órakor fogadja kihallgatáson Schönbrunnban a horvát országgyűlés elnökségét. A szábor elnöksége ez alkalommal fogja átadni a horvát országgyűlés által elfogadott választóíratot. A szábornak holnapra összehívott ülését valószínűleg 24-re vagy 25-re napolják el.

A szászok tanácskozása.

NAGYSZEBEN, jun. 22. A szász központi bizottság julius harmadikára tanácskozást hívott egybe, melynek napirendjén áll a képviselő-konferencia jelentése a közgazgatási reformjavaslatról történt álfoglalásáról.

Az isztriai választások.

TRIESZT, jun. 22. Megtörténtek a vidéki kerületben a választások az isztriai tartománygyűlésre. Hét választókerületben tizenöt képviselő került választás alá. Az I. kerületben (Parenzo) megválasztották az olasz liberális Appolionit, Coradaát és Dapast, valamennyit nagy többséggel. A másik hat választókerületben részint nagy szótöbbséggel, részint egyhangulag 12 szlovén jelöltet választottak meg.

Az albán események.

DURAZZO, jun. 22. A különböző kórházak céljaira berendezett épületekben mintegy 120 embert ápolnak. Az angol hajó orvosok a kórházra átalakított mecsetben 30 sebesültet ápolnak. Az osztrák és magyar követség kenyeret, gyógyszereket, stb. küldött a betegek részére. Számos sebesültet a fejedelmi palota lát el élelemmel.

BERLIN, jun. 22. A Berliner Tageblatt-nak jelentik Belgrádból: A szerb kormány intézkedéseket tesz, hogy alkalomadtán beavatkozassék az albán ügyekbe. A hadvezetőség behívta két hadosztálynak tartalékosait. E mellett a kormány határozottan tagadja az albán fölkelők támogatását s azt mondja, hogy eddig is csak a szerb—albán határ őrzetére szorított, de kötelessége arról gondoskodni, hogy az Adriához vezető kereskedelmi utját az albán zavarok ne tegyék kérdésessé. Szerb kormánykörök azt mondják, hogy a nagyhatalmaknak haladéktalanul közbe kell lépniök és rendet kell csinálniok Albániában.

ALESSZIO, jun. 22. Prenk Bib Doda Izmiből parlamentéretet küldött a fölkelőkhez, akiket fölshóított, hogy tegyék le a fegyvert és adják meg magukat.

PARIS, jun. 22. A fejedelem a fegyverszünetet a hollandi tisztek megkérdezése nélkül kötötte meg, ami miatt ezek elboesátásukat kérték. A felkelők azt követelik, hogy 10 évig mentsék fel őket a katonáskodás és az adózás alól. Hir szerint a felkelés terjed és most már szent háborút hirdetnek az idegenek ellen.

BÉCS, jun. 22. A Szigetvár hadihajót visszarendelték Durazzo alól és helyette a Panther cirkálót küldték az albán vizekre.

BUDAPEST, jun. 22. Az a hir terjedt

el, hogy a monarkia két gyalogezredet küld Albániába a fejedelem segítségére. A hiresztelést a külügyminisztérium dében hivatalosan megeáfolja és kijelenti, hogy erről szó sem lehet. A hir egészében véve hazugság, amely olasz forrásból ered. A monarkia egy szál embert sem küld Albániába. A helyzet egyébként sem olyan veszedelmes, hogy erre szükség volna.

Szaszonov javaslata.

PETERVÁR, jun. 22. Szaszonov tegnap hosszasan tanácskozott a nagykövetekkel, akiknek bemutatta az albán kérdés megoldását célzó új javaslatát.

A balkáni békeszerződések.

BELGRÁD, jun. 22. A kormány a szkupstina elé a bukaresti és konstantinápolyi békeszerződésre, valamint a szerb-montenegrói határszerződésre vonatkozó törvényjavaslatokat terjesztett. A ház határozatképtelensége miatt az ülést felfüggesztették. A legközelebbi ülés szerdán lesz.

A görög-török viszály.

ATHÉN, jun. 22. A török követ ma írásbeli közlést adott át a külügyminiszternek. A török kormány abban kijelenti, hogy az Aidinből kivándorolt görögök visszatelepítése már megkezdődött és hogy a hatóságok folytatják ez irányú törekvéseiket. Az indítvány, amelyet a török kormány a görög és török kivándorolt alattvalók és vagyonuk kieserélése ügyében előterjesztett, mindazokra vonatkozik, akik eddig a szóbajöhető vidékeket elhagyták. Vagyonukat erre kiküldött bizottságok fogják fölbecsülni.

Kivándorolnak a törökök Caneából.

ATHÉN, jun. 22. Caneából jelentik: Néhány muzulmán család a várost elhagyni készül. A mohamedánok kivándorlási mozgalmá a sziget belsejében is terjed. Az ifjú-törökök bizottságának ügynökei bejárják a szigetet és a lakosságot mindenütt a Törökországba és Kis-Ázsiába való kivándorlásra izgatják. A krétai mohamedánok eme mozgalmá világosan mutatja, hogy ez, valamint a macedóniai hasonnemű mozgalom nem a görög hatóságoknak antimohamedán magatartása miatt keletkezett, hanem tisztán az a célja, hogy a különböző keresztény államokban lakó mohamedánokat összegyűjtse Kisázsziába.

A szerb-bolgár határról.

LONDON, jun. 22. Szerbia a bolgár határon kilenevenegy katonai megerősített őrházat épít.

Klotilde

főhercegnő, szálló és étterem
Cirkvenica

Modern szobák. Kitünő konyha és pince. Új magyar tulajdonos

Buchhoffer György.

Nyomatott: Zustovich Elemér „Polinnia” nyomdájában.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadó vállalat (Murai Jenő.)

A „QUARNERO” Városi Fürdő étterme és Kávéháza.

Minden vasárnap d. u. 4-kor hangverseny.

VIRGILIO VIRGILI mester zenekara hangversenyez
Kőbányai sör, legjobb borok, izletes konyha!

A n. é. közönség gyakori látogatását kéri

Panny Ferenc, bérlő.

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

Motoroscsónakverseny. Gyönyörű idő kedvezett a tegnapi motoroscsónakversenynek. A nyugodt vízre erősen tüzött a nap, szellő sem rezgett, mindent a legszebb remény biztatott. Tíz órára nagyszámu közönség gyűlt egybe a feltöltésen, ahol a jury foglalt helyet és amely zászlókkal volt feldíszítve, továbbá a mólón, a kurparkban és a Quarnero előtt. A verseny kezdetét a fűrdőzenekar indulója jelezte. Az első verseny délelőtt 10 órakor, a második délután 4 órakor kezdődött.

A délelőtti versenynél egy kis baleset is történt. Az 5. számú „Victor“ nevű motoroscsónak benzintartálya tüzet fogott, azonban mindjárt eloltották. A csónak két matrozus kimentében a vízbe ugrott, kezeiken és arcukon mindketten megpörköltöttek, de súlyosabb bajuk nem történt.

A verseny eredményének kihirdetéséhez este a Quarnero kávéházban gyűlt össze a közönség. A díjtárgyakat a bájos Zimmermann Gréte nyújtotta át a győzteseknek, a következő eredmény alapján:

Az első handicap-verseny győztesei:

I. díj: Baseies J. Abbazia, 7. sz. „Anna“

II. díj: Lazzarus J. Fiume, 6. sz. „Typ VI.“

III. díj: Stanger R. Fiume, 2. sz. „Mária“.

IV. díj: Magy. kir. révhatóság Fiume, 4. sz. „Mária Márka“.

A II. Handicap-verseny győztesei:

I. díj: Whitehead & Co. Fiume, 8. sz. „R. W. VIII.“.

II. díj: Lazzarus J. Fiume, 4. sz. „Sci-rocco“.

III. díj: Whitehead & Co. Fiume, 9. sz. „R. W. VII.“

IV. díj: Lazzarus J. Fiume, 6. sz. „Typ IV.“

— **Abbázia idegenforgalma.** Ez év elejétől jun. 18-ig Abbáziába 27.991 személy érkezett. Jun. 18-án a jelenlevő fürdővendégek száma 1945.

— **Dr. Szegő abbáziai szanatóriumába** a múlt héten a következő vendégek szálltak meg: Dr. Rottenberg M. Lugos, Holländer Elly Kassa, Apor Margit Budapest, Földes Albertné Budapest, Marie Louise Young Wien, Heidelberg Vilmosné Budapest, Schwarcz Károly Czacza, Ostermayr Gyula Bajorország, Krasznay Bandika Budapest, Regine Handelsmann Varsó, Dr. Georgevics Dusan Zagreb.

———— Hal-étterem, fiumei speciálitás! ————

„ALLA CITTÀ DI POLA“ vendéglő
via G. Leopardi (meghosszabbított Corso) hol **halak, rákok** és mindennemű ételek frissen kaphatók. **Idegenek találkozóhelye!**

—————

LAKÁST ÉS ELLÁTÁST KERES
a jövő iskolai évre intelligens német családnál egy Kiviteli akadémista. Meghívást K. E. címre, Fiume, Salita dell'Aquila 14., III. em. címre kérek.

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendégek:

(Hótes arrivés hier:)

Hohenberg Albert Trieszt
Zimiel Friedrich Wien
Nemecek József Wien
Eusslin Louis Stuttgart
Liengne Max Berlin
Smewischnigg Franz Wien
Klein Lajosné Budapest
Dr. Czitrom Vilmos Budapest
Czitrom Jakabné Budapest
Lah Jakab Trieszt
Rau Farnz Wiener N.
Székely Károly Budapest
Lőw Wilhelm Heidelberg
Márkus Alajos Budapest
Zakula Vojislav Serajevo
Szele Ferenc Kolozsvár
Szenes Regina Budapest
Rubin S. Wien
Hasselkiss Albert Brüsszel
Steinruch Adolf Wien
Steinruch Gusztáv Póla
Stangel József dr. Wien
Zimmermann R. Budapest
Dömötör Irén Budapest
Frick Mihály Budapest
Steubler Hans
Forster Hildegard Idria
Sugár Elemér Budapest
Rossányi Róbert Budapest
Reisz Armin Budapest
Bétay Ferenc Budapest
Ocskay Margit Nitra
Prokitsch Vlejko Belgrad
Römer Miklósné Budapest
Falkner Vilma Budapest
Neswadba Gusztáv Wien
Kertész Endre Mitrovica
Wolf Vilmos Budapest
Déutsch József Nyiregyháza
Hoffmann Miksa Pozsony
Mauthner Rudolf Wien
Ittner Vilmos Budapest
Schwarcz Jozefa Budapest
Tausz Jenőné Budapest
Robitschek Max Wien
Lengyel Albert Budapest
Klozs Rosina Wien
Farkas Johanna Budapest
Dán Gyula Budapest
Holezer Lajos Budapest
Deutsch Aladár Budapest
Gaurary Gyuláné Budapest
Czoll Irma Budapest
Nagy Rozália Budapest
Rudolf Amália Budapest
Kossa Mária Szabadka
Stampfl Eduárd Wien
Stern Simon Budapest
Nagy Elza Budapest
Diamant Blanka Budapest
Diamant Sándorné Verhovina
Fischer Miklós Budapest
Harsányi Dezsóné Budapest
Kende Ignácné Budapest
Donáth Géza Budapest
Kellner Béla Budapest
Aczél Károly dr. Budapest
Weger K. Csehország
Lázár Imre Budapest
Piso Jenő dr. Brassó
Kirst Dániel Ujverbász
Zvirner G. Budapest
Schwemlen Miklós Budapest
Biró Armin Miskolc
Kende Albert Wien
Somlay Arthur Budapest
Neumann Emil dr. Budapest
Rajakovic Drage mdr. Zimony
Wittenberg Rózsá Budapest

Posthorn
Posthorn
Posthorn
Wienerheim
Wienerheim
Liburnia
Stern
Stern
Stern
Liburnia
Hook
Virginia
Mignon
Volocea 29.
Stiglic 57.
Rhea
Hausner
Hausner
Stefanie
Stefanie
Stefanie
Stefanie
Wiltsch
Wiltsch
Jolanda
Habsburg
Habsburg
Habsburg
Habsburg
Habsburg
Habsburg
Bijon
Royal
Viktor
Viktor
Hortenaus
Breiner
Breiner
Breiner
Breiner
Janette
Quitta
Quitta
Quitta
Quitta
Quitta
Schlosser
Schlosser
Schlosser
Schlosser
Sava
Sava
Sava
Sava
Securanst.
Securanst.
Securanst.
Securanst.
Vermes
Vermes
Széghelyi
Széghelyi
Quitta
Quitta
Strand H.
Landr
Wiltsch
Wiltsch
Palermo
Kolb
Kolb
Habsburg
Habsburg
Riviera
Vermes
Vermes
Lido

„ORIENT“-Vendéglő

Via Raff. Sanzio és Via Remail sarkán.

Izletes konyha, mérsékelt árak, kőbányai sör, dalmát borok.

— Előfizetések olcsó áron. —

Számos látogatást kér és pontos kiszolgálásról biztosít

Griparics János, tulajdonos.

—————

VILLA JEZICA ABBAZIA

Reichstrasse

a központban, 3 perenyire a mólótól, minden komforttal, szép szobák balkonnal, kilátással a tengerre, mérsékelt árak.

Felvilágosítást nyújt: Diefenbach Elza.

—————

x **Jó éjszakát** szerezhet magának mindenki, ha a hálószobáit a „Löcherer Cimexin“-nel fertőtleníti. A fővárosban történt próbák beigazolták, hogy a „Löcherer Cimexin“ nem csak a poloskát, és annak petéit pusztítja el rögtön; de megszabadít a ruszli, sváb és hangyáktól is; a molykártól pedig a szörme ruhákat teljesen megóvja. Beszerezhető: Dr. Mizzan Adorján gyógyszerárban és a készítőnél „Löcherer Gyula“ gyógyszerárban Bártfán.

NESTLÉ FÉLE
régbevált **GYERMEKLISZT**

Próbadobozokat, valamint orvosi röpiratot a gyermeknevelésről díjtalanul küld a **HENRI NESTLÉ** cég, WIEN, I., Bibergasse 49 P.

KIADÓ SZOBA.

Szép szoba, vill. világítás, fürdőhasználatlaltal, kiadó. Cim: K. M., Grad. del Sasso Bianco 3., III. emelet.

Igyék naponta 1—2 palaczk

Szent István

Dupla-

malátasört

A sörparban korszakot alkotó a „Kőbányai Polgári Sörfőzde“ ezen világhírű söre, amelyet ma már minden országban utánoznak.

Ajánlja: Noorden tanár Bécsben; Korányi tanár Budapesten; Glax tanár Abbáziában és számos más szaktekintély.

Kapható: Frisstöltésű palaczkokban minden fűszre és csemege kereskedésben. Frissen csapról kimérve minden előkelő étteremben.

KÖZGAZDASÁG.

—o—

+ **Külkereskedelmi statisztikánk.** A képviselőház június 16-iki ülésén a közgazdasági bizottságnak a statisztikai hivatal 1914. évi munkaprogramjáról előterjesztett jelentése kapcsán érdekes vita fejlődött a statisztikai hivatal kiadványairól, különösen pedig az Évkönyv anyagáról, beosztásáról, ennek a publikációnak a népszerűsítéséről, stb. Ugy a közgazdasági bizottság, valamint a kérdéshez hozzászóló Hantos képviselő több figyelemreméltó ujitást javasolt, amelyek nagyobb részének teljesítését Vargha Gyula államtitkár felszólalásában meg is ígérte. Egy fontos körülményről azonban nem esett szó a lefolyt eszmecsereben.

Arról ugyanis, hogy a statisztikai hivatal két leginkább elterjedt kiadványa, az Évkönyv és a külkereskedelmi forgalomra vonatkozó adatokat összefoglaló évi kimutatás rendszerint csak a jelentés esztendőjét követő egy teljes év lefolyásával jelenik meg. Hogy különösen a külkereskedelmi statisztika elkészítése tekintetében mennyivel előznek meg bennünket a vámkülföld nagyobb államai, azt nem is feszegetjük, de köztudomású az is, hogy a szerződéses vámterület külkereskedelmi forgalmáról szóló végleges kimutatás is majdnem minden évben körülbelül három hónappal előbb jelenik meg, mint a magyar statisztika. Máskor is, de éppen most, amikor olyan életbevágó horderejű kereskedelempolitikai tárgyalások és elhatározások előtt állunk, még nagyobb mértékben szükséges és fontos, hogy egyes országokkal lebonyolított áruforgalmunkról szóló végleges és pontos adatok minél rövidebb időn belül, nem pedig óriási késedelemmel álljanak rendelkezésre, ami pedig igen könnyen elérhető, mert az eddigi visszasságnak megszüntetése tisztára a nagyobb munkaerő beállításának kérdése, tehát pénzkérdés. Az ügy fontosságával szemben azonban a szükséges költségtöbblet igazán alárendelt jelentőségű. A külkereskedelmi forgalomról kiadott havi kimutatásoknak nagy hiánya az, hogy nem nyújtanak részletesebb felvilágosítást arról, hogy miképpen alakult a jelentés időszakában ipari kivitelünk az egyes vámkülföldi államokba és Boszniába, illetve, hogy milyen eredményeket mutat fel az onnan való ipari behozatalunk. Ez irányban csupán néhány cikkre vonatkozóan nyerhetünk a havi kimutatásokból fájékozást. Nem lehet lényegesebb akadálya, mivel ez is csak a nagyobb munkaerőn múlik, hogy az említett hiány legalább is redukáltassék azáltal, hogy jelentékenyen kibővítik azoknak a cikkeknek körét, amelyek forgalmát a havi összeállítások a származási és rendeltetési országok szerint részletezve mutatják ki.

+ **A Magyar Keleti Tengerhajózási Részvénytársaság hajói közül Attila gőzös utban van Genuából Barry Roads felé, Augustia Főhercegnő gőzös utban van Brake-**

ből Barry Roads felé, Corvin gőzös Galatz és Konstantinápoly között teljesít szolgálatot Szulina, Konstantza, Várna és Burgas kikötők érintésével, Erdély gőzös Brake-ban rakodik ki, Gróf Tisza István gőzös utban van Ausztráliából Fiume felé, József Ágost Főherceg gőzös fiume—ausztráliai utján érintette Point de Galle kikötőjét, Kárpát gőzös utban van Szulinából Rotterdam felé, Kelet gőzös Galatz és Konstantinápoly között teljesít szolgálatot Szulina; Konstantza, Várna és Burgas kikötők érintésével, Kossuth gőzös Fiumében rakodik ki, Orsova gőzös utban van Methilből Fiume felé, Tátra gőzös taganrog—brakei utján érintette Malta kikötőjét, Turul gőzös utban van Fiuméből Ausztrália felé.

+ **Az angol külkereskedelem csökkenése.** Az általános depresszió, ugylátszik, az angol piacot is elérte. Ugyanis a most közölt adatok szerint Anglia külkereskedelme a folyó év május havában 111.5 millió fontra rugott, szemben 114.5 millióval a múlt év hasonló havában. A csökkenés tehát 3 millió font. Jelentékenyebb visszaesés különösen a vasexportnál mutatkozik. A pamut-kivitelnél a csökkenés mintegy fél millió fontra rug.

—o—

Catti György utoda
cs. és kir. udvari szállító
GYOGYSZERTÁRA
a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpanok, az összes ásványvizetek, toalettcikkei szépítőszerek stb. sfb.

Keresetik
VEGYESKERESKEDŐ SEGÉD

élelmiszer raktár kezelésére. Ajánlatok: kor, fizetési igények, eddigi életpálya megjelölésével „Német nyelv“ jelígyre a kiadóba kéretnek.

Dr. Mahler Sanatóriuma
ABBAZIA

Szív-, ideg-, nőbetegek, vesebajosok s üdülők részére.

Étrendi kurák: cukor-, gyomor-, belbajoknál. Hízaló gyógy mód
Orvosdiagnostikai vegyi és röntgenlaboratórium.
Hidegvízgyógyintézet, szénsavas-, tengeri és villamosfürdők. Zander-intézet.
Modern kényelem. Mérsékelt árak.

KOSZTOT KAPHAT
néhány intelligens fiatalember, magyar keresztény családnál. Cim: Piday, Susak, Pescinai ut 4., Casa Kozulics, I. em., Litorale szeszyár mellett.

A sušak-pećinei
„Jadran“ fürdő
szálló és penzió megnyitása vasárnapra, június 28-ára halasztatott.
Az Igazgatóság.

A legajánlatosabb fiumei szálló:
„Deák“ szálló
a Deák-korzón 2 percnyire vasuti állomástól.
Kitünő konyha és árnyas kert.
Fajborok és kőbányai polgári sör.
Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula.

Vendéglő átvétel.
Van szerencsém a n. é. közönséggel és t. ismerőseimmel tudatni, hogy a
PLOHL I.-féle

„Két Eperfa“ vendéglőt megvettem és azt június elsején saját kezelésembe átvettem.

Kitünő elsőrendű magyar konyha valódi magyar borok világos és barna kőbányai polgári sörök.

Gyors és pontos kiszolgálás.
Ebéd és vacsora előfizetés havi 42 korona.
Számos látogatás kér,
tisztelettel
Weisz Jenő, vendéglős.
Via Valscurigne 10. Vezzil ház Braida.

Torretta városrészen jutányos áron
ELADUNK HÁZÉPÍTÉSRE
ALKALMAS TELKEKET
megfelelő építési kölcsönt megszerez-
zük.
Vízvezeték, csatornázás, vilanyvilágítás
Felvilágosításokat adatk alanti
cimen:
Néplakásokat építő r. t.
Via Carlo Goldoni 1, a dohánygyár mögött. Telefon: 10—21.

Modern Manin Szálló
és Pilseni Étterem
VELENCE S. MARCO
200 szoba; egyágyas 3 lirától kétágyas 6 lirától feljebb. Kitünő konyha,

Élelmiszer-üzlet!
Tej, vaj, turó, méz, tojás, kenyér, hüvelyesek, főzelékek, füstölt húsrak és egyéb élelmiszerek, legjobb minőségben, olcsón kaphatók és házhoz szállíttatnak.
BRATOŽ G. Via Petőfi 1. (Tel. 18-87).

Szombaton, jun. 20-dikán, megnyilik:

Trattoria alla Stella d'Oro

(Vendéglő az arany csillaghoz)

FIUME, MLACCA, passaggio Apollo 3 szám.

Kerthelyiség. Golyó-játékpálya. Rossz időben fedett helyiség. Társaságok számára alkalmas. Kőbányai sör. Jó isztriai, dalmát, görzi borok, pezsgő, Refosco vodica, stb. Kitűnő konyha. Mérsékelt árak. Előfizetések ebédre és vacsorára. Számos látogatást kér

Faidutti Odorico, vendéglős
azelőtt az Orient-vendéglő tulajdonosa.

Koller Ferenc,

cipésmester.

FIUME, Via Parini 4 (Braidà)

mértékre készíti elegáns francia és amerikai női, férfi és gyermekcipőt. Orthopéd munkák és javítások. Lev.-lapra házhoz jön.

Aki szobaleányt, szakácsnőt, inast, pincért, vagy bármely alkalmazottat keres, forduljon bizalommal

Logarić J. közvetítő irodájához
Via Carducci 8. Telefon sz. 15-87,
Üres lakások és butorozott szobák szintén közvetítettnek.

Vége az életnek!

A Deganin egy oly új rendszerű találmány amely megöli a háziasszonyok leghalálosabb ellenségeit a *konyhai rovarokat*.

A Deganin kiirtja a kártékony hangyát is. A Deganin nem hiányozhat egyetlen egy sütőlejből sem, mert megóvjaa annak tisztaságát. 1 kg. „Deganin”, és 4 kg. kávé bérmentesen szállítattik! 5 kg. felüli „Deganin” küldemény bérmentve szállítattik.

1 kg. „Deganin” csak **2 korona.**

Arjegyék ingyen.

Minden szállítmány házhoz küldetik. Használati utasítás ingyen! Ügynökök kerestetnek! Postán pontos cím kéretik.

Elismerő levelek: Dr. SICHICH korházigazgató, DEBRECZENI LAJOS a Ferencz József rend lovagja Debreczen, COSTEA MIKLÓS érseki gondnok Balázsfalva, KERTAY JÓZSEFNÉ áll. polgári leányiskola, Első fiumei kenyérgyár stb. stb.

Szállítja: **DEGAN F. A.** Fiume Postafiók 163.

Kávé és Tea behozatal.

Kapható: CAPUDI M. drogheriába is RIVA MARCO POLO 2.

Új nagy cipőüzlet

Nagy választéku raktárt tart mindenféle férfi-, női-, és gyermekcipőkben, valamint mérték szerint gyorsan szállít

nagyon olcsó áron!

ZSIVKOVICS R. „Páris városához“

FIUME, via Porto 8., a Borsa kávéházzal szemben.

Új nagy butorraktár

Via Galileo Galilei N.o 2 a Dániel mólóval szemben.

Nagy raktár fényezett butorokban, egyes darabokban is valamint fényezett és mátt butorokból álló szobaberendezésekben, közepes árak mellett.

Vasbutorok. ablakredőnyök különlegesség fényezett székekben.

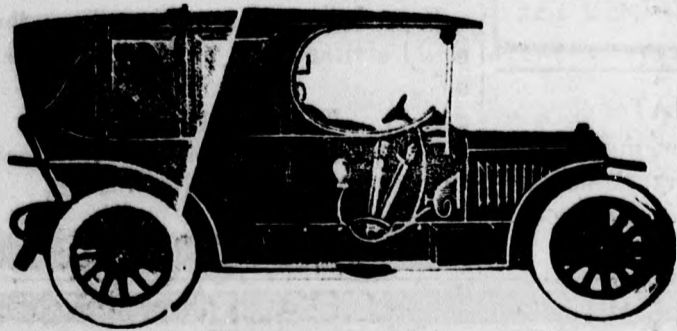
Mindenféle kárpitosmunkák, javítások is elvégeztetnek.

Alacsony árak.

Az n. é közönség pártfogásába ajánlja magát.

Tomisich Ignác.

A görzci asztalos- zukoorcium és a Mirkovics-cég volt ügynöke.

Blažek K, és Társa autogarage és javító műhely

Via Ciotta 5-7 - FIUME - Telef. 858 és 16-73

Automobilok, motociklik, kerékpárok és minden hazzávaló kellék eladása.

Hödl M. épület- és műlakatos

via G. Fabris 3, Telefon 16-47.

Vasszerkezeteket és rácsokat készit, házi telefont és csengőket bevezet, kerékpárokat és varrógépeket javit, mindennemű lakatos munkákat vállal

gyorsan; jól és olcsón!

Éternit

Javításmentes tetőfedések és falburkolások

PALABÓL

Csak akkor valódi ha minden lapon

az **Éternit** törvényileg védett szövetjegy dombornyomásban látható.

ETERNIT-MŰVEK
HATSCHÉK LAJOS
BUDAPEST
VI. ANDRÁSSY-UT 33.
GYÁR: NYERGESÚJFALU.

KERJEN
MINTÁT ÉS ARJEGYZÉKET.

Elárusító:

Braun Bernát és Tsa

Via Stefaho Türr 5. Telefon 16.75 és 528.

Új nagy Butorárúház.

Mielőtt butort vásárol tekintse meg raktárunkat! Barmulatos olcsó árak! Nagy raktár minden kivitelben!
Ebédlő, háló és uriszobák, konyhaberendezések stb.

Butor-Nagyáruház.

Riva Cristoforo Colombo 8. Baccich pa lot